

мають достатню сировинну базу в Україні. Однак, вибір ЛРП, що надають комплексний нефропротекторний вплив, обмежений. Створення лікарських форм для лікування захворювань сечовидільної системи, що володіють мінімальними побічними ефектами, проблема, яку необхідно вирішити фармакологам і технологам при розробці лікарських препаратів. Перспективним джерелом з точки зору отримання нового виду ЛРС є представник флори – золотушник (*Solidago*). Золотушник росте у хвойних і мішаних лісах, у чагарниках, на галявинах. Рослина світлолюбна. Цвіте у липні — серпні. Поширений по всій Україні. Заготовляють у всіх областях України [1-3].

У народній медицині використовують траву золотушника, зібрану разом з квітками, при жовчнокам'яній хворобі, запаленні нирок, проносах, цинзі (в листках міститься 40-70 мг% вітаміну С) і як сечогінний засіб. Свіжі листки прикладають до ран. У листках містяться сапоніни, сліди алкалоїдів, дубильні речовини, ефірна олія. Лікарські засоби на основі деяких видів роду золотушника широко використовуються у світовій медичній практиці. Трава золотушника звичайного містить тритерпенсапоніни, флавоноїди, лейкокарпозиди, віргауреозид і інші активні компоненти. Рослина в офіційній медицині вважається сильним діуретичним засобом, завдяки активній сечогінній дії сапонінів. В цілому БАР золотушника мають благотворний вплив на організм людини [2, 3]. Отже створення препаратів на основі БАР золотушника є актуальним для населення України.

Література

1. Державна фармакопея України /Державне підприємство «Український науковий фармако-пейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Том. 3. – Х. : РІРЕГ, 2014. – 1140 с.
2. Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. Энциклопедия лекарственных растений [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lektrava.ru/encyclopedia>

Вивчення амінокислот у коренебульбах деяких сортів роду жоржина (*Dahlia Cav.*)

Ільїнська Н. І., Гонтова Т. М., Романова С. В.

Кафедра ботаніки

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

n.ilyinska@gmail.com

Із літературних джерел відомо, що білки здатні утворювати комплекси з біологічними речовинами, які можуть виявляти синергічну дію [1]. Враховуючи те, що до фітосубстанцій входить такий клас речовин як амінокислоти, що можуть впливати на фармакологічний ефект лікарських засобів, нами було вивчено якісний склад та кількісний вміст цієї групи БАР у коренебульбах сортів роду жоржина [2]. Попередні дослідження по вивченню амінокислотного складу ЛРС сорту Ken's Flame показало, що у коренебульбах містились не менше 10 амінокислот, які представлені фенілаланіном, лейцином, валіном, треоніном, лізином, проліном, аланіном, аргініном та гліцином [3]. Враховуючи те, що рослини роду жоржина представлені значною кількістю сортів в Україні, що може дозволити збільшити запаси ЛРС, нами було досліджено інші сорти.

Метою роботи було порівняльне вивчення амінокислотного складу коренебульб сортів роду жоржина.

Для аналізу використовували коренебульби наступних сортів: Kiki Karon, Manhattan Island, Babylon Purpur, Paul Robson, Winter Space, висушені до повітряно-сухого стану.

Попереднє вивчення амінокислот у сировині проводили за допомогою Біуретової проби та реакції з нінгідрином. Подальшу ідентифікацію амінокислот проводили методом паперової хроматографії у системі розчинників н-бутанол-оцтова кислота-вода (4:1:2) паралельно з достовірними зразками амінокислот. Хроматограми висушували та обробляли 0,2% спиртовим розчином нінгидрину та витримували у сушильній шафі при температурі 105° С протягом 5 хвилин.

За результатами експерименту в усіх досліджуваних зразках якісними реакціями підтверджено наявність амінокислот. За допомогою хроматографічного аналізу виявлено не менше 9 плям у коренебульбах сортів Manhattan Island, Kiki Karon, Winter Space, Paul Robson, а у сорті Babylon Purpur – не менше 7. В усіх сортах, що вивчались, крім сорту Babylon Purpur ідентифіковано 4 незамінні амінокислоти: треонін (Rf=0,51), валін (Rf=0,55), лейцин (Rf=0,60), метіонін (Rf=0,67) та 3 замінні амінокислоти: аргінін (Rf=0,23), серін (Rf=0,34), тірозин (Rf=0,58). Склад амінокислот бульб сорту Babylon Purpur відрізнявся відсутністю метіоніну та валіну. Одержані результати будуть використані у подальшій роботі.

Список використаних джерел:

1. Лысиков Ю. А. Аминокислоты в питании человека. *Экспериментальная и клиническая гастроэнтерология*. 2012. № 2. С. 88-105.
2. Перспективы изучения содержания аминокислот лекарственных растений и полисахаридных комплексов представителей семейства Asteraceae L. / Я. С. Кичимасова и др. *Теоретичні та практичні аспекти дослідження лікарських рослин: матеріали I міжнар. наук.-практ. Internet-конф. м. Харків, 20-21 берез. 2014 р. X., 2014. С. 238.*
3. Перспективы изучения содержания аминокислот лекарственных растений и полисахаридных комплексов представителей семейства Asteraceae L. / Я. С. Кичимасова и др. *Теоретичні та практичні аспекти дослідження лікарських рослин: матеріали I міжнар. наук.-практ. Internet-конф. м. Харків, 20-21 берез. 2014 р. X., 2014. С. 238.*

Визначення морфометричних показників листя кабачків

Іосипенко О. О., Кисличенко В. С., Омельченко З. І.

*Національний фармацевтичний університет,
кафедра хімії природних сполук (м. Харків, Україна)*

josya2005@gmail.com

Кабачок (*Cucurbita pepo* ssp. *pepo* L.) - однорічна трав'яниста рослина родини Гарбузові, є різновидом гарбуза твердокорого. Батьківщиною кабачка прийнято вважати Центральну та Південну Америку, де спочатку в їжу вживали тільки його насіння. В Україні кабачок з'явився в ХІХ ст., і тепер його вирощують практично повсюдно. В даний час у багатьох країнах, у тому числі і в Україні, поширений скоростиглий кабачок, який походить з Італії, та відомий під назвою цукіні (італійський кабачок). Плоди кабачків різних сортів вражають розмаїттям форми - плоди кабачків видовжені або вигнуті, кольору – вони зелені (від світло- до темно-зелених), смугасті, жовті (золотаві). Плоди кабачків є джерелом клітковини, мінеральних речовин (калію, фосфору, кальцію) та каротину. Вони в значній мірі задовольняють потребу організму у вітамінах, особливо вітаміну С і групи В. Кабачки рекомендують включати в раціон харчування дітей, одужуючих хворих, а також людей, які страждають на проблеми шлунково-кишкового тракту. Завдяки легкій засвоюваності та